

BANKU DARBĪBA LATVIJĀ 2015. GADĀ

18.02.2016.

MEDIJU PASĀKUMA DARBA KĀRTĪBA

- **Banku darbība 2015. gadā**
- **Prognozes 2016. gadam**
- **Uzraudzības aktualitātes 2016. gadā**

Piedalās:

Pēters Putniņš, FKTK priekšsēdētājs

Ludmila Vojevoda, FKTK Regulējošo prasību un statistikas departamenta direktore

STABILAS ATTĪSTĪBAS GADS

27

2015. gadā banku skaits bija nemainīgs

Vēsturiski augsts banku kapitalizācijas un likviditātes līmenis

%

Pozitīva peļņitaspējas attīstība

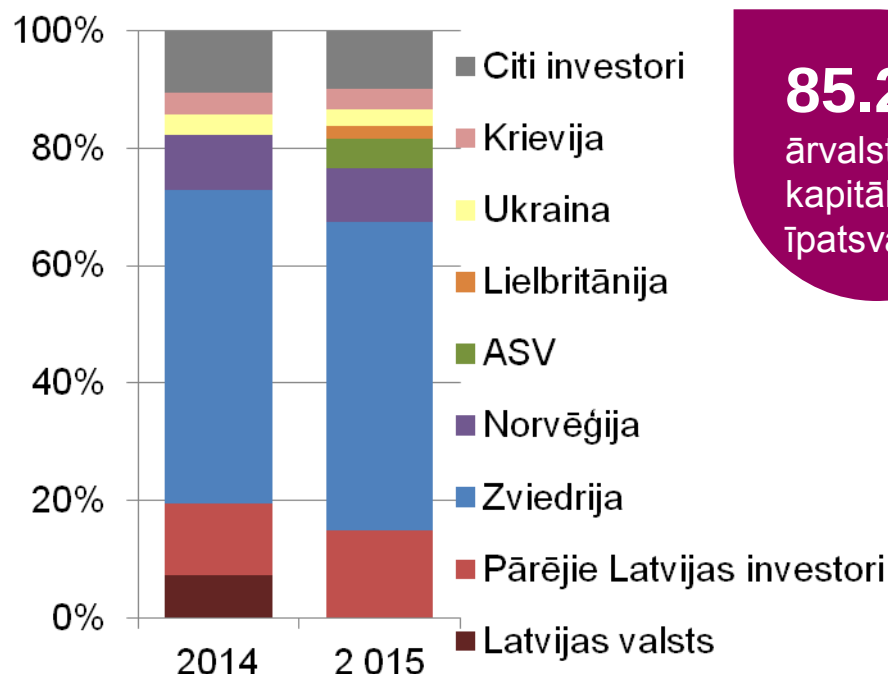
Attīstoties jaunajai kreditēšanai, samazinās rezidentu kredītportfeļa sarukuma temps, uzlabojas kredītu kvalitāte

€

Rezidentu noguldījumu pieauguma temps būtiski pārsniedz ekonomikas izaugsmes tempu

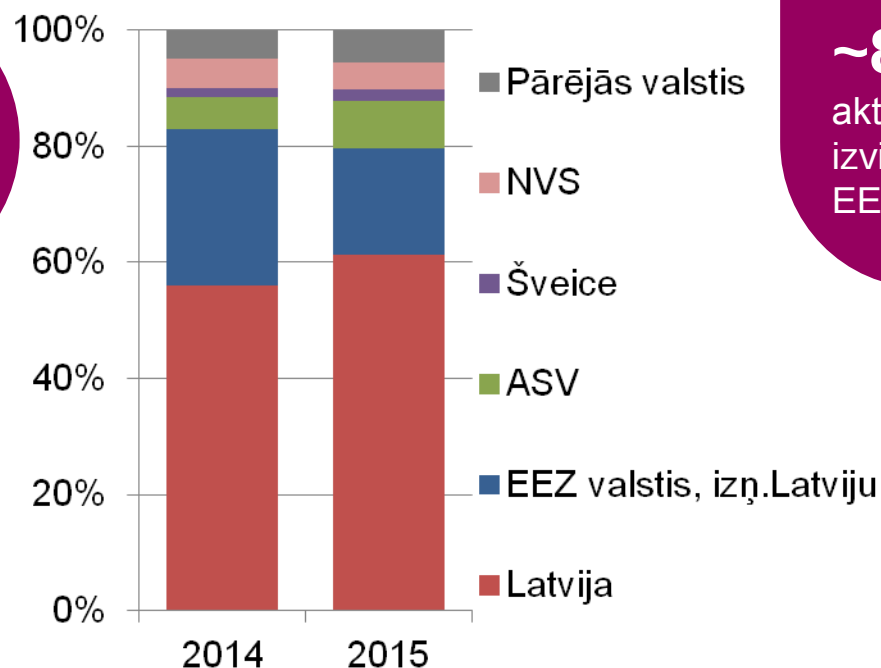
BANKU KAPITĀLA UN AKTĪVU ĢEOGRĀFISKĀ STRUKTŪRA KONCENTRĒTA EEZ

Banku akcionāru struktūra,
% no pamatkapitāla

85.2%
ārvalstu
kapitāla
īpatsvars

Banku sektora aktīvu* ģeogrāfiskā struktūra,
% no aktīviem

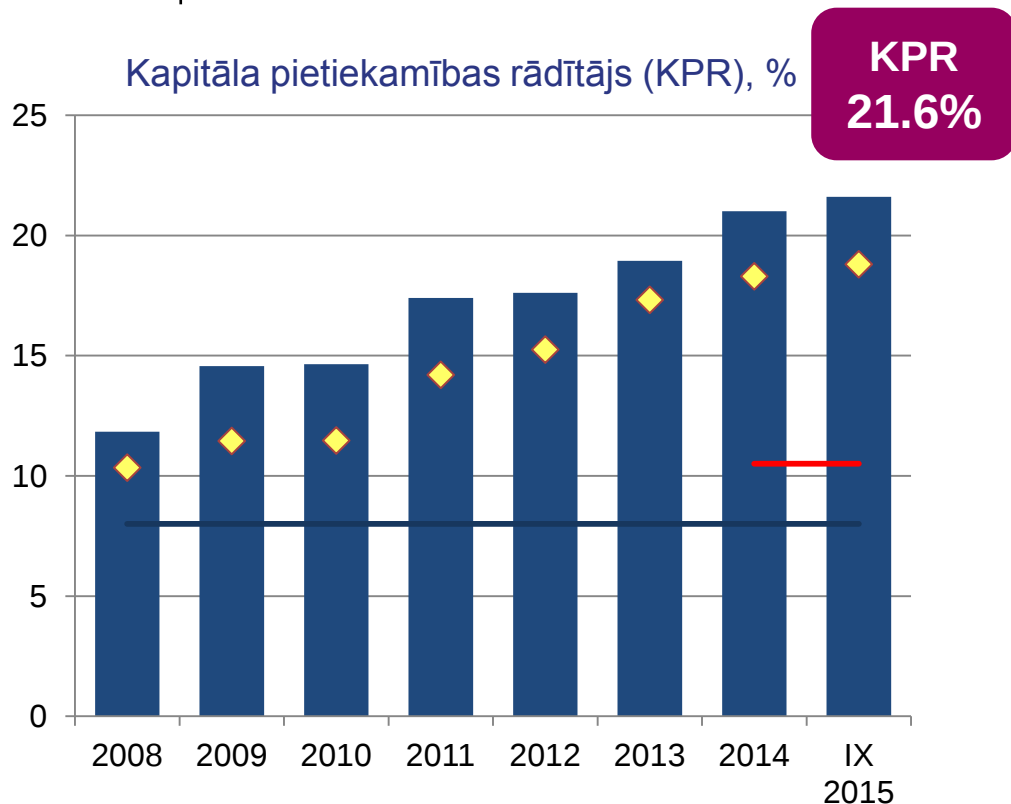

~80%
aktīvu
izvietoti
EEZ

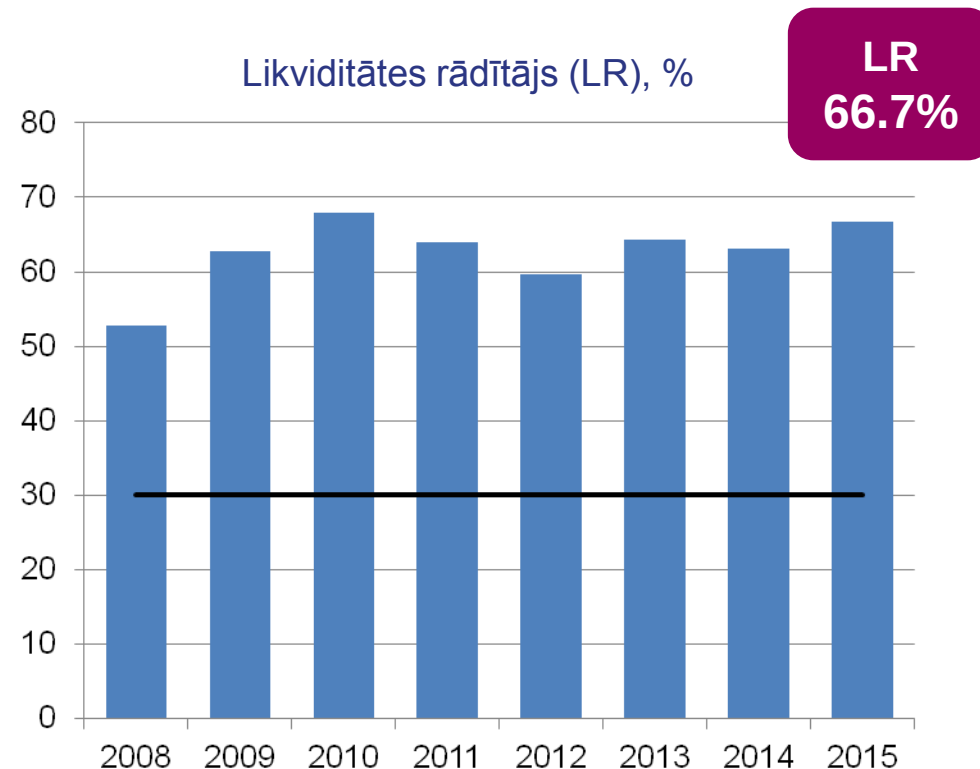
- Valsts iziešana no vienas bankas akcionāru struktūras un ASV investoru ienākšana tirgū nav mainījusi skandināvu dominanci banku kapitālā
- Nozīmīga loma Latvijas banku sektorā ES bankām (tirgus daļa rezidentu kredītos ~81%)
- Banku sektora aktīvi galvenokārt izvietoti EEZ valstīs

BANKU KAPITALIZĀCIJA UN LIKVIDITĀTE SAGLABĀJAS AUGSTĀ LĪMENĪ

- Kapitāla pietiekamības rādītājs (%)
- ◆ Pirmā līmeņa kapitāla rādītājs (%)
- Minimālā kapitāla prasība (8%)
- Kopējā kapitāla prasība (10.5%)

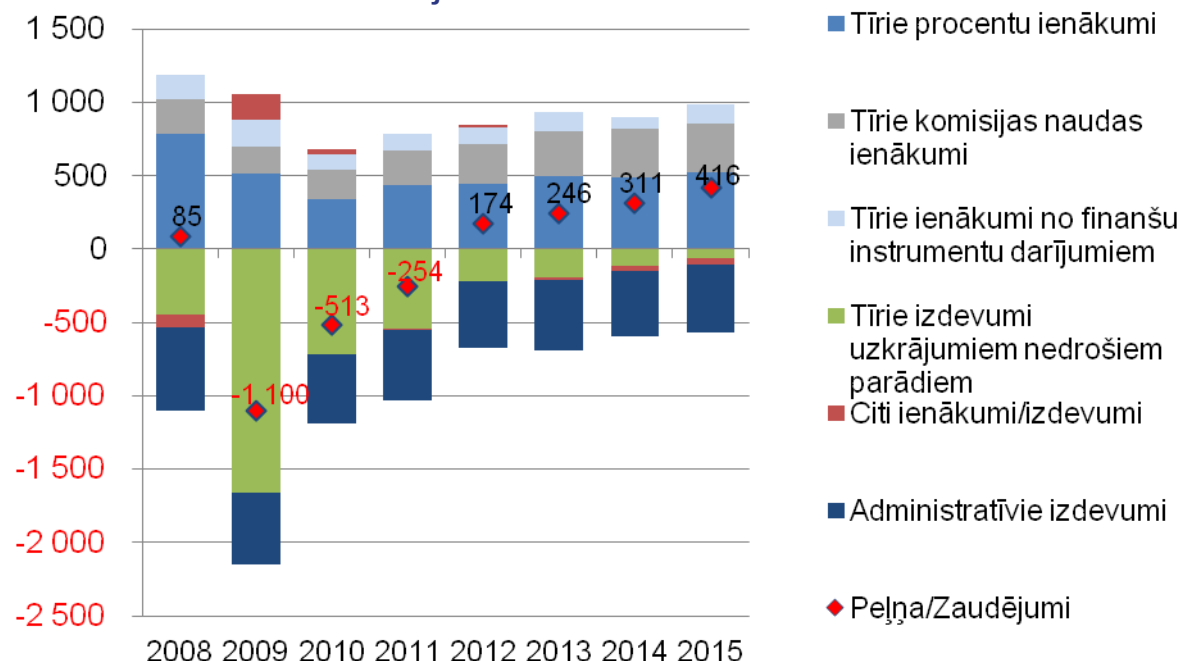
- Likviditātes rādītājs
- Minimālā likviditātes prasība

- KPR **vairāk nekā divas reizes** pārsniedz gan minimālo, gan kopējo kapitāla pietiekamības prasību
- Vēsturiski augsts likviditātes rādītājs

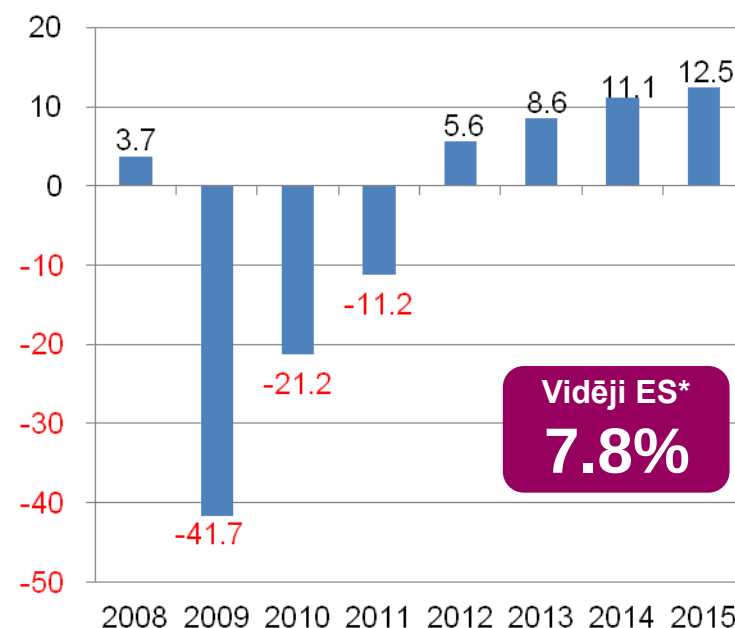

BANKU PELNĪTSPĒJA TURPINA UZLABOTIES

Ienākumu un izdevumu struktūra,
milj. EUR

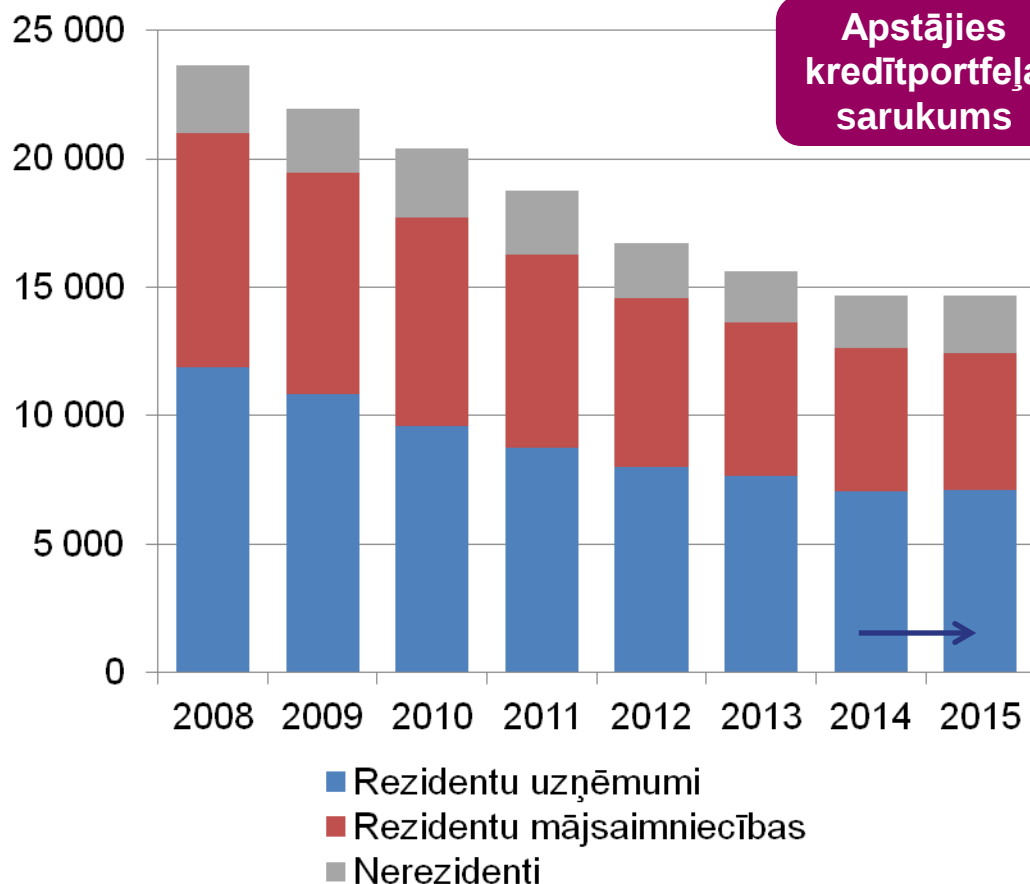
Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

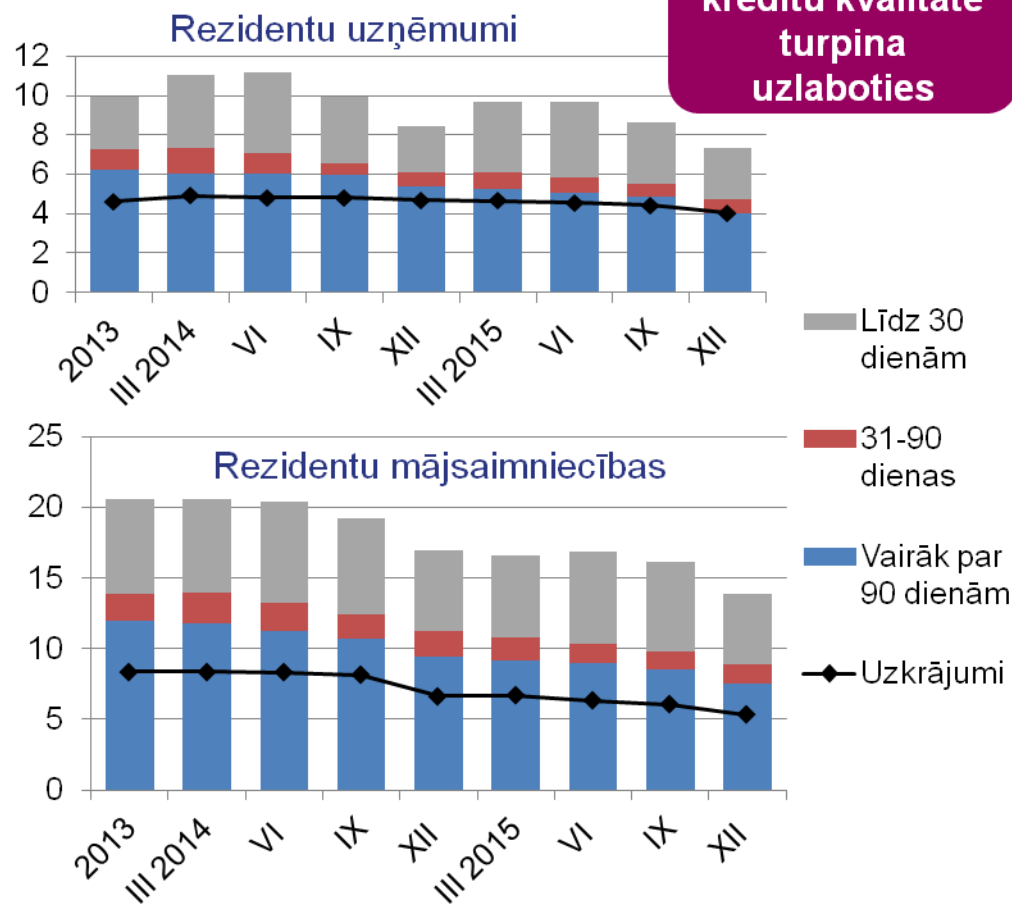
- Ar peļņu strādāja 15 Latvijas bankas un 5 ārvalstu banku filiāles, kuru aktīvi kopumā veidoja ~96% no banku sektora aktīviem
- Peļņas pieaugumu nodrošināja procentu ienākumu no ieguldījumiem vērtspapīros un ienākumu no tirdzniecības ar valūtu darījumiem pieaugums, kā arī izdevumu uzkrājumiem nedrošiem parādiem samazinājums.
- Latvijas banku sektora kapitāla atdeve kopumā ievērojami apsteidz ES vidējo rādītāju

KREDĪTPORTFELIS STABILIZĒJAS

Kredītportfelis*, milj. EUR

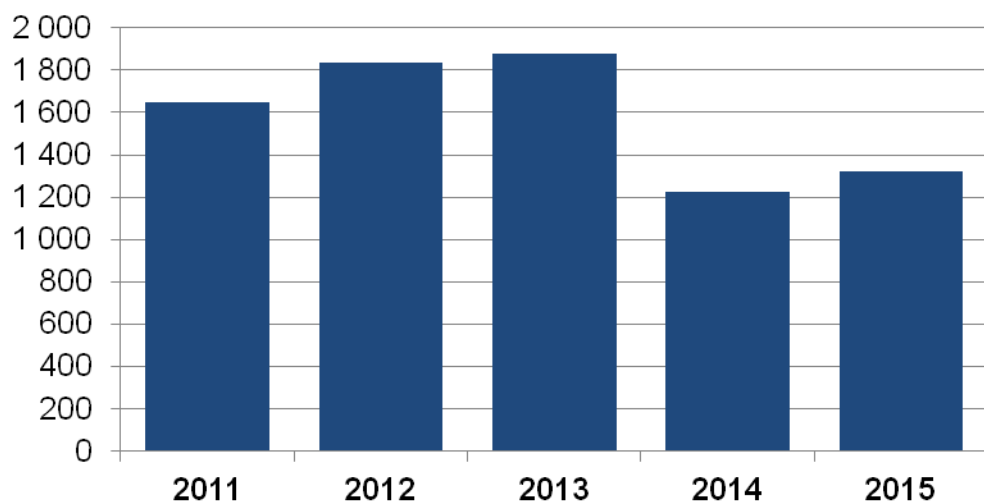
Kavētie kredīti un banku uzkrājumi,
% no attiecīgā portfeļa

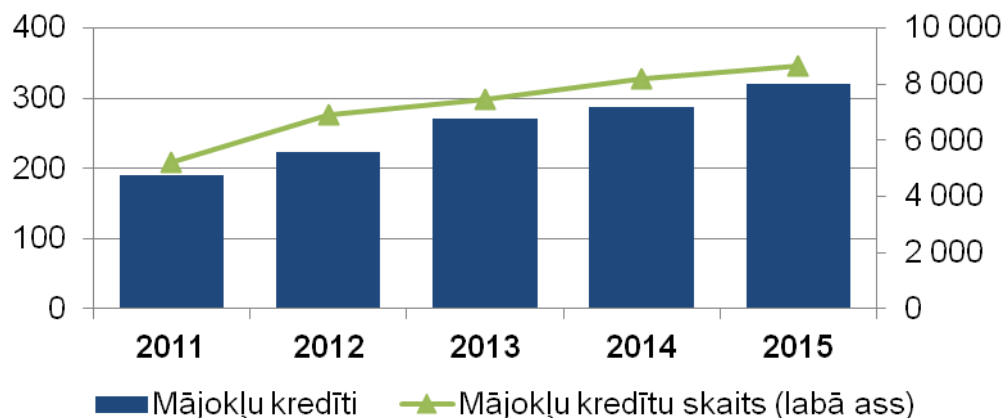
- Banku kredītportfeļa kritums 2015. gadā apstājies, kopumā portfelim palielinoties par 0.1%.
- Rezidentu uzņēmumu kredītportfelis pieauga par 0.6%, savukārt mājsaimniecību kredītportfelis saruka par 4.2%, kaut arī kredīti patēriņam pieauga par 5%.
- Turpināja uzlaboties rezidentu kredītportfeļa kvalitāte un ilgāk par 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars samazinājās līdz 6 %.

MĒRENS JAUNAS KREDITĒŠANAS PIEAUGUMS

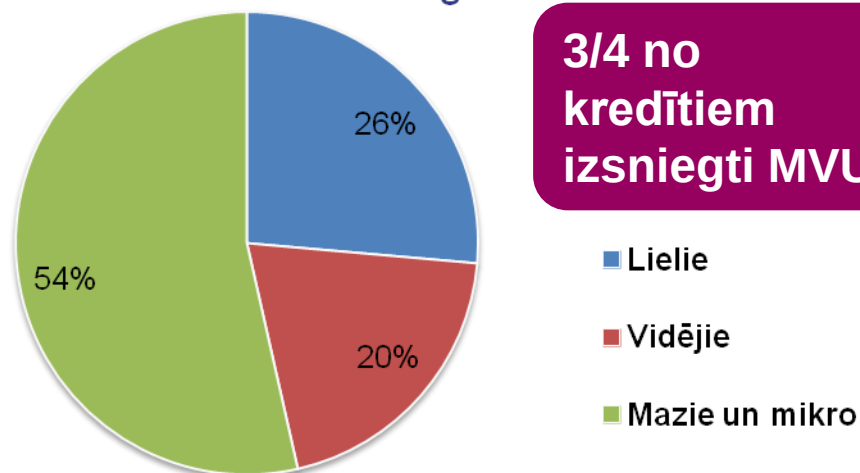
Jaunie kredīti rezidentu nefinanšu
uzņēmumiem, milj. EUR

Jaunie mājokļu kredīti rezidentu
mājsaimniecībām, milj. EUR

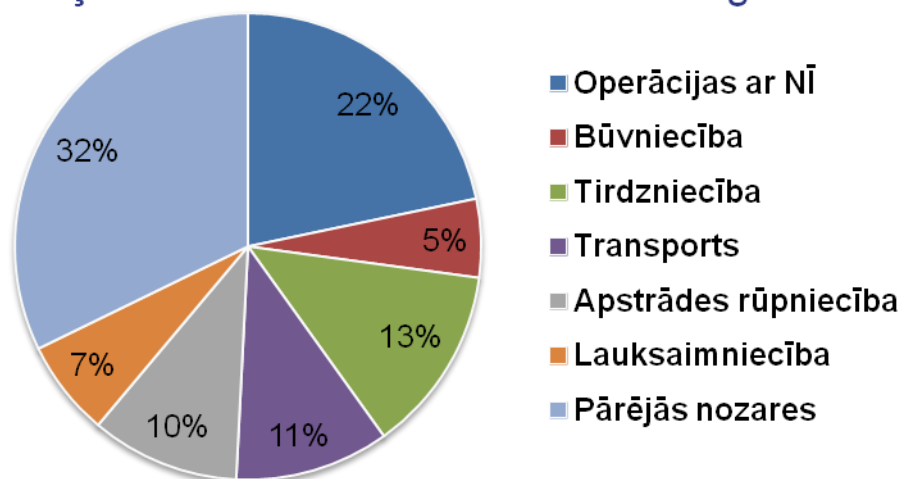

Jaunie kredīti rezidentu nefinanšu
uzņēmumiem pēc uzņēmuma lieluma
2015.gadā

**3/4 no
kredītiem
izsniegti MVU**

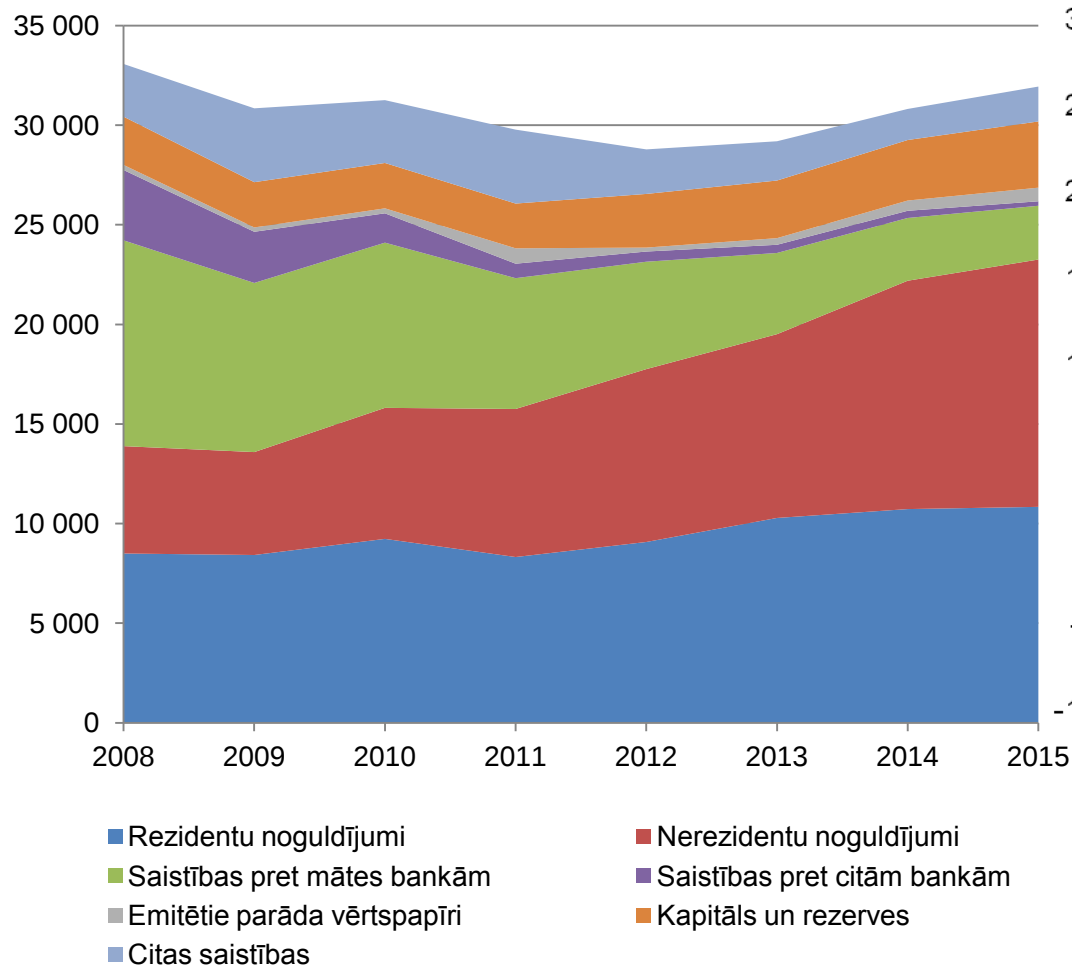
Jaunie kredīti rezidentu nefinanšu
uzņēmumiem: nozaru struktūra 2015.gadā

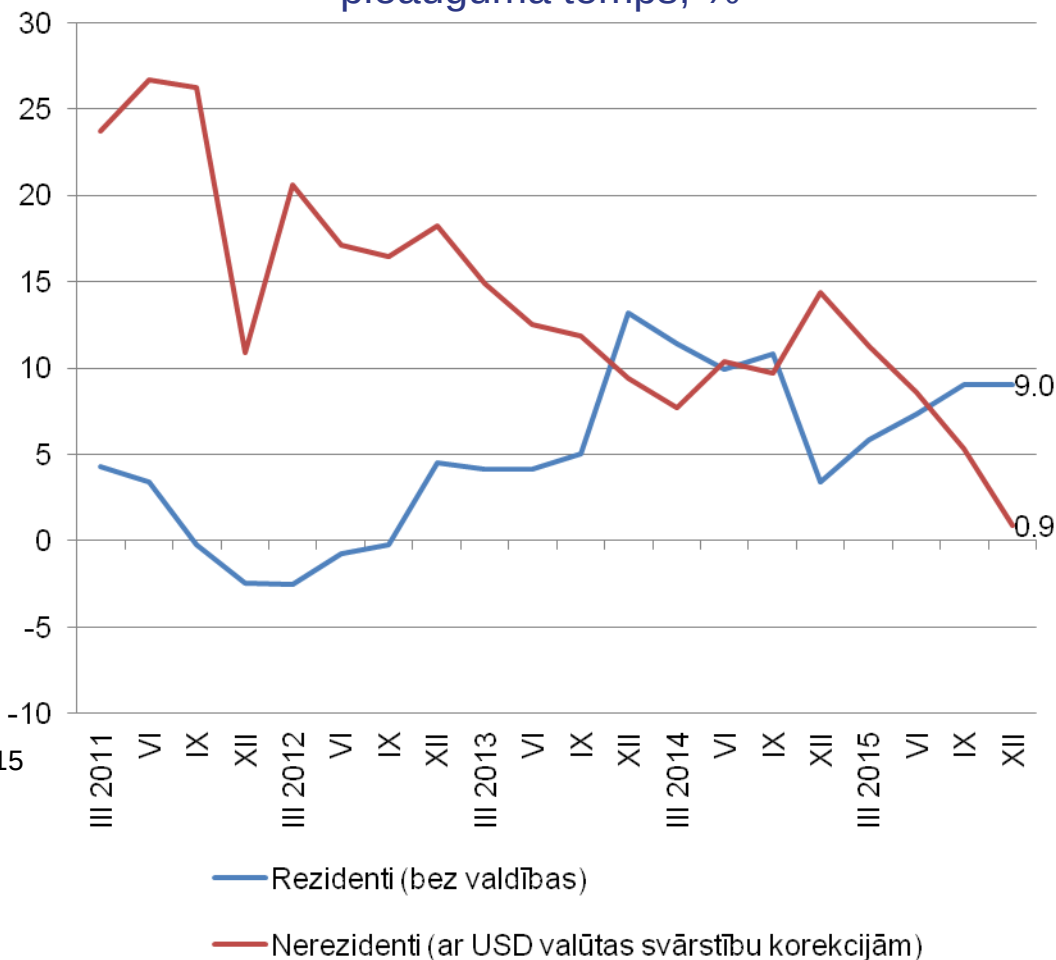

BŪTISKI PIEAUG REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBU UN UZŅĒMUMU NOGULDĪJUMI

Galvenie finansējuma avoti, milj. EUR

Kredītiestādēs piesaistīto noguldījumu gada pieauguma temps, %

Arvien nozīmīgāku lomu finansējumu struktūrā spēlē noguldījumi

Spēcīgs rezidentu mājsaimniecību un nefinanšu privāto uzņēmumu noguldījumu pieaugums

Pozitīva ekonomiskā attīstība, mājsaimniecību ienākumu pieaugums un ES fondu jaunā plānošanas perioda līdzekļu apguve ļauj prognozēt:

- pieprasījuma pēc kredītresursiem un **rezidentu kredītportfeļa pieaugumu;**
- **rezidentu noguldījumu pieauguma** tendences saglabāšanos;
- rezidentu **kredītportfeļa kvalitātes** turpmāku **uzlabošanos.**

Krievijas un citu NVS valstu negatīvas ekonomiskās attīstības dēļ:

- nav sagaidāms nerezidentu noguldījumu atlikuma pieaugums
- iespējama nerezidentu aizņēmēju maksātspējas un līdz ar to kredītportfeļa kvalitātes pasliktināšanās

Ņemot vērā zemo procentu likmju vidi un nepieciešamību pielāgoties mainīgajai ārējai videi, bankām saglabāt peļnīspēju pagājušā gada līmenī ir liels izaicinājums

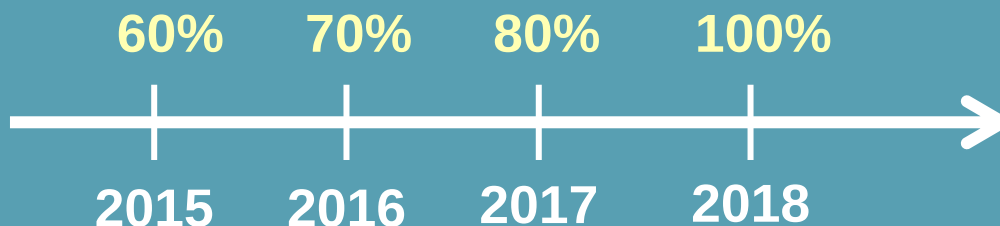
UZRAUDZĪBAS UN REGULĒJUMA AKTUALITĀTES

JAUNAS REGULĒJOŠAS PRASĪBAS: LIKVIDITĀTES SEGUMA RĀDĪTĀJS

- No 01. 10. 2015. ES stājās spēkā vienotais likviditātes rādītājs kredītiestādēm – **likviditātes seguma rādītājs** (*liquidity coverage ratio, LCR*)
- LCR **pārsniedz minimālas prasības** un decembra beigās **vidējais svērtais** LCR bija **304%**
- Nākotnē ir plānots papildināt likviditātes prasības ar **stabila finansējuma rādītāju** (*net stable funding ratio, NSFR*)

LCR ieviešanas periods

MAKROPRUDENCIĀLĀS UZRAUDZĪBAS INSTRUMENTI

- Sākot ar 2015. g., FKTK katru ceturksni nosaka **pretcikliskās kapitāla rezerves (PKR) normu** darījumiem ar Latvijas rezidentiem
- PKR mērķis ir nodrošināt, ka ekonomiskās izaugsmes laikā **kredītiestādes uzkrāj pietiekamu kapitālu**, lai varētu absorbēt zaudējumus un turpināt kreditēšanu lejupslīdes laikā
- 2015. gadā decembrī FKTK, vērtējot banku sistēmisko nozīmīgumu, identificēja 6 **citas sistēmiski nozīmīgas iestādes (C-SNI)**, kurām turpmāk nebūs piemērojami atvieglojumi, piemērojot noteiktas prasības iekšējai kontrolei
- 2016. gadā tiks **pārskatīs** identificēto **C-SNI saraksts** un veikts **C-SNI kapitāla rezerves** piemērošanas nepieciešamības novērtējums.

PKR norma

0%

kopš 2015. g.
janvāra

Identificētās

C-SNI*:

ABLV Bank
Citadele banka
Rietumu Banka
DNB banka
SEB banka
Swedbank

* dzeltenā tonī –
SSM Significant
Institutions (SI)

GADS VIENOTAJĀ UZRAUDZĪBAS MEHĀNISMĀ (VUM)

- VUM Latvijā – 4.11.2015., tā ietvaros turpmāk **ECB uzrauga** eirozonas sistēmiski nozīmīgākās bankas, tostarp **3 Latvijas bankas** kopā ar FKTK – „AS “Swedbank”, AS “SEB banka” un AS “ABLV Bank”
- VUM darbiem tiek izlietots ~16% no FKTK darba laika resursa (dažās daļās līdz pat 80-90%), audzis darbinieku skaits
- Plānots, ka nākotnē ECB tiešā uzraudzībā nonāks arī AS “Rietumu Banka”, taču arī “SEB banka” paliks ECB uzraudzībā
- 2016. gadā plānots veikt eirozonas mazāk nozīmīgo banku uzraudzības harmonizācijas procesus, jo ECB pārraudzībā ir arī tās

UZRAUDZĪBAS PASĀKUMI NILLTFN JOMĀ

Latvijas kā reģiona finanšu centra specifika – nerezidentu noguldījumu īpatsvars prasa paaugstinātu standartu ieviešanu NILLTFN jomā

Plānoto pasākumu mērķis – **paaugstināt Latvijas banku sistēmas reputāciju un konkurētspēju starptautiskajos finanšu tirgos**

Galvenie pasākumu virzieni:

- NILLTFN normatīvās bāzes pilnveide atbilstoši ES direktīvām un starptautiskajiem standartiem, t.sk. OECD rekomendācijām
- Uzraudzības procesa pilnveide un efektivitātes celšana, t.sk. FKTK kapacitātes stiprināšana
- Banku NILLTFN prakses visaptverošs novērtējums atbilstoši starptautiskajiem NILLTFN atbilstības standartiem
- Starptautiskās sadarbības turpmāka stiprināšana

FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA

PALDIES

Mēs esam sasniedzami:

www.fktk.lv

www.klientuskola.lv

